

[Christmas Møller.]

korps og en saglig-personlig Styrkelse af den arbejdende Rigsdag.

Jeg tror, vi alle kunde være tilfredse, hvis denne Politikens Aand var raadende i Landet i Dag.

Men i hvert Fald skylder vi at gøre enhver vigtig Sag til et Forsøg paa at give det væsentligste Æren, og jo mere Forholdene, om jeg saa maa sige, centraliserer det væsentlige, jo mere de Anliggender, vi beskæftiger os med, i Ordets egentligste Forstand bliver Fællesanliggender, des naturligere skulde ogsaa Opfattelsen af, hvad der er det væsentlige, komme til at indeholde Bidrag saavel fra Flertallet som fra Oppositionen.

Af det, jeg her har sagt, følger igen, at det konservative Bidrag saa bliver Krav om, for det første, at Valutaordningen bygger mest muligt paa Erhvervenes egen Indsigt og Dispositioner, for det andet, at den gør Samarbejdet mellem Erhverv og Administration saa enkelt, saa gnidningsfrit og saa effektivt som muligt og derved gør det muligt, for det tredje, at modvirke den Tendens til overhaandtagende Bureautrakterisering, der er Valutaordningens saa at sige medfødte Skavank, og endelig, for det fjerde, at holde Banen til en Likvidering af Systemet aaben og farbar, til Brug med kortest forsvarlige Varsel, naar Krigsforholdenes haarde Vilkaar engang afløses af fredeligere Tider.

Som bekendt har endogsaa den højtærede Handelsminister ikke forsømt nogen Lejlighed til at sige, at Handelsrestriktionerne ikke burde opretholdes blot en Dag længere end nødvendigt, og paa det Punkt i hvert Fald har han ingen Opposition i mit Parti. Hvad det da kommer an paa, er ogsaa at gøre Erhvervenes Samlivet med de Instanser, der medvirker ved Tildelingen af Valutabevillinger, saa gnidningsfrit som muligt, at tilvejebringe den størst mulige Overensstemmelse mellem Anmodninger og Bevillinger, at skaffe hurtigere definitive Afgørelser, overhovedet at sikre en ekspedit og effektiv Forretningsgang. De Instanser, hvorom det drejer sig, er Valutacentralen, Valutacentralens Bestyrelse, Handelsministeriets, Valutacentralens og Nationalbankens Fællesudvalg og endelig Nationalbanken selv eller, som man ogsaa for Tydeligheds Skyld siger: Nationalbankdirektør Bramsnæs. Idet Sagerne passerer disse Instanser, bliver de jo konfronteret med alle de Hensyn, erhvervs- og beskæftigelsesmæssige, valutariske, handelspoliti-

ske, udenrigspolitiske, der maa tages i Betragtning, og de enkelte Varer og Brancher, og dermed ogsaa de enkelte næringsdrivende, kan derved komme ud for adskillige Genvordigheder og Skuffelser.

Jeg vil henstille, at det Udvalg, der skal beskæftige sig med det foreliggende Lovforslag, lader sig indgaaende underrette om hele dette udviklede administrativt-bankmæssige Apparats Virkemaade og i Betænkningen lader sin Viden gaa videre til Tingets øvrige Medlemmer og dermed til Offentligheden. Men her vil jeg særlig se paa Forbindelsen mellem Erhvervene og den første af de fire Instanser, altsaa selve Valutacentralen, Valutacentralen, der ikke for ingenting staar for Offentligheden og for den enkelte erhvervsdrivende som selve Valutaordningens Alfa og Omega, som selve den mægtige Kontorius, hos hvem man banker paa med Ærefrygt, og som man skælder ud efter Noder, naar man er udenfor igen efter en uheldig Audiens.

Jeg maa personlig sige, at jeg nærer gode Tanker om Valutacentralens Ledelse og dens Ævne til at omgaa sit Publikum, men netop derfor tror jeg ogsaa, at denne Ledelse vil kende sin Begrænsning og være paa det rene med, at ingen Kontorindsigt til Bunds kan mestre et moderne Erhvervs-livs saa uendeligt sammensatte Organisme og gennemtrænge dets specielle Forhold og de dertil knyttede Problemer. Hvis man ikke desto mindre sætter Valutacentralen en saadan Opgave, vil Følgen i øvrigt kun blive et Kontorregeneri, som ikke vil have Sympati noget Sted, og som i det lange Løb kun vil sprede Forsinkelse, Forvirring og Bitterhed.

Men efter hvad jeg mener at vide, er der heller ikke i selve Valutacentralen Ønsker om noget i den Retning. Jeg tror og er særlig af en bestemt Industris Erfaringer blevet bestyrket i min Tro paa, at Samarbejdet mellem Erhvervslivet og Valutacentralen vil forme sig mest tilfredsstillende for begge Parter, naar Brancherne har organiseret sig paa den Maade, at de selv kan konstatere deres Medlemmers nøgternt beregnede samlede Importbehov, saaledes at Forhandlingerne med Valutacentralen kun drejer sig om Anerkendelse af dette Behov og Tildelingen af de dertil svarende Valutaattester. Fordelingen af de opnaaede Varemængder iblandt Branchens Udøvere skulde herefter blive Branchens egen Sag.

Jeg skal ikke kunne sige, i hvor stor Udstrækning de enkelte Erhverv eller Bran-